

Utraden se vléshe
Na pare terpin:
Svonovi, svonite;
Domu ga spremite;
Gré 's dela in teshe
Adamovi fin. Potozhnik.

Srēča in nesrēča.

(Povēdka.)

Nēki kmet se je peljal z svojim hlapzom v gojzd po derva. Hlapec je prēdej konja jahal, kmet je pa na kōlih v košu ležal. Ko sta tako že precēj dalje prišla, zavpije hlapec nazaj kmētu: „Gospodar! Zajic nama je vprēk pōti skočil.“ — „Če je taka,“ je djāl kmēt, ki je še poln vrāže ali prasnoverstva bil, „pa nazaj obērni. Kadar komu zajic vprēk pōti skoči, pomēni nesrēčo! Danas hočeva kaj družiga dēlati.“

Hlapec pomaje z glavo, oberne kōla in jih domu tira. Sledēče jutro se spet napravi v gojzd, de bi to, kar sta včeraj zalēnila, z povikšano pridnostjo popravila. Ko se že nekaj časa peljeta, spet hlapec zavpije kmētu: „Gospodar! glejte, zdaj nama je pa volk vprēk pōti skočil.“ — „Volk?“ vpraša kmet veselo, „ako je taka, hlapec, le vesel tiraj naprēj. Kadar človeku volk vprēk pōti skoči, pomēni srēčo. Danas hočeva v gojzdu veselje imēti. Nočeva se kesāti, de sva se včeraj vernila.“

Hlapec se mu je posmehoval in tako odideta v gojzd. Došavši tje privēžeta konja k deblu, odideta dalje v gojzd in nekaj časa prav pridno dēlata. — Ko sta dosti nasēkala, odide hlapec po konja in voz, de bi naložila in se domu vernila. Ali došavši na mēsto, kjer sta konja popustila, zagleda kaj? — volka, ki je konja umōril in se zdaj nad njim masti.

Hlapec hitro k svojimu gospodarju nazaj teče rekoč: „Gospodar, pojdite sim! Srēča, ktero ste danas previdili, je pri vašim konju.“ — „Kaj ēe to reči?“ vpraša kmet, kateri hlapza ni razumel. „To ēe reči,“ odgovōri hlapec in pokaže rasmesarniga konja, nad kteriga mesam se je volk mastil, de je srēča rēs v konju!“

Gospodār zdaj dobro spoznā bēdost prasnoverstva, ker je bil preprizhan, de bi mu zajiz ne bil konja vjēdel. *

Urno, kaj je noviga?

(Hudodelzi v zerkvi.) Pred kratkim sta prišla dva imenitno oblezhena zhloveka v kapuzinarfki klofhter v Pragi in sta hotla zerkveno sakladnizo (Schatzkammer) ogledati. Star duhoven in mēshnar sta ju v to hrambo peljala, kjer jima je posebno ena monfhtanza tako dobro dopadla, de jo je eden na papir rifati sazhēl. Kjer pa perviga pol dnē nista mogla svojiga namena dosežhi, prideta fhe drugi dan, s isgovoram, rifanje dokonzhati. Ali med tem, ko edin rifa, drugi nanagloma palizo s fvinzam salito is oblazhila potegne in meshnarja na tla pobije; uni se pa duhovniga loti. Na vpitje se je k frezhi kmalo vezh ljudi vkup sbralo, ki fo eniga hudodelzov prijeli; drugi jo je pa potegnil. Pa tudi tega fo bliso klofhtra vjeli. — Tako bota svita roparja saflusheno kasen prejela, kterima ni ne fveti kraj, ne zhaftilivost duhovniga hudobije v ferzu satreti samogla.

Osnanilo knjig.

Henrik Frajer, varh kranjskiga musēuma v Ljubljani, je dal natifniti bukvice, ki se imenujejo: Fauna der in Krain bekannten Wirbelthiere, als: Säugethiere, Vögel, Reptilien und Fische nach Cuviers System geordnet, mit Abbildungs-Citaten und Angabe des Vorkommens. Nebst einem vollständigen Register der lateinischen, deutschen und krainischen oder slavischen Namen. Laibach 1842. 8vo. 90 strani. Zena teh bukviz pri isdajatlu je 30 krajzarjev.

Dojivnih shival s domazhimi vrēd je 50 sasnāmnjanih; ptizhev 268 plemēn; med njimi se fhteje deshelnih 170, povōdnih 98; golās en je 26; szhafama bo fātevilov vezhji. Kazhe, martinzhki, shabe, krote, pupki se bodo gotovo nafhli, ki fo nam nesnāni. Posebno imenitna je mozharila ali zhlovēfhka ribiza, ktera se do danāfh-

niga snanja, po zelim fvetu nikjer drugje ne najde, kakor na Krajnskim v podsemeljiskih vōdah. Povōdenj ali hude plohe deshevniga vremēna, jih posebno per Satizhini is isvirkov na dan pernefejo.

Krajnske vodē rodijo 32 raslōzhnih, Krajnzam snanib rib. Med malimi ribizami fo gotōvo fhe nesnāne, neimenovāne.

Eno ali drugo imē poljubno hitro najdi, fo na konzu bukviz kasāla v treh jesikih: latinfko, nemfhko in krajnsko; fhteveke kashejo fran in verfo, verfe pa stani-fha, kjer se tē shivali redijo ali dobijo.

Kako je pa Frajer v teh bukvizah vfako shival popisal, ta le pregled kashe:

Capella Rupicapra. Gemse. pezhni dāmjek. antilope rupicapra L. krainisch: gamf, pezhna kōsa, dāmjek P. Marc. icon. Buff. XII. 16 Schreb. 279.

In den Steiner Alpen, auf der Skuta, Wocheiner Alpen, pod Kopizo, am Triglav, Mangart, Kēpa oder Mittagsskogel ob Lengenfeld. ali pa:

Salmo C. Forelle kr. postērev.

S. Huho L. Hauchforelle, fulz postērev, Huchen, Huech, kr. fūlz, windisch rot.

In Flüssen und Seen; in der Save, Gradashiza, Stangenwald Reka, Steiner Feistritz, Bußin, Shirmanza.

Vefelo je, de je uzhenōst fvaril sploh zhesdalje bolj fposnana; in de si uzheni persadēvajo to snanje povfod, kolikor je mogōzhe rasfhiriti. Posēbni perpomōzhki fo hranifha nabirkov fvarjenih rezhi. Nar gotōvfhi, nar hitrejfhi poduzheje rasfhirjajo; famōuku perlōshnost dajo, pa tudi shelje obudijo, sa fkerbno preifkōvānje fvoje deshele ali domazhije. Od te refnize preprizhani fo v vezh krajih take hrambe ali musēume *) napravili, postavim v Ljubljani, kjer se vfe te shivali najdejo, ktere fo v teh bukvizah popifane. V Gradzu na Shtajarfkim tak musēum Johaneum imenujejo, v zhaft fvitliga nadvajvoda Janesa.

*) Ljubljansko musēum fo v lētu 1821 naredili. K njegovimu vftanovljenju fo zhaftiti gospod grof Franz Joshef Hohenwarth z. k. kljuzhār, vrēdno isflushen posvētovavez ilirfkgiga poglavarfva i. t. d. i. t. d. nar vezh perpomogli. Vfako leto se nabirki tega hranifha pomnoshijo, ki je she sdaj polno lepih in imenitnih rezhi naturfva in rokodelfva vfake mnōge. Torej vfakimu perporozhimo, musēum ogledati, in gotovo je, de ga bo vefelilo, kar bo tukaj vidil. — Ob nedeljih in zhetertkih pred poldne je sa ogled odpert; vfakdo ga smē saftojn ogledovati. Ravno v tifti hifhi, kjer je fhola, je tudi to hranifhe viditi. Vefelilo naf je fhifhati, de je she vezh nedelj veliko ljudi is deshele prihflo, pelikana ogledovati, kteriga fmo v 21. listu osnanili.

Vzhredaifhtvo.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Krajnju	
	20. grudna.		18. grudna.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pphenize domazhe	1	16	1	27
1 „ „ banafhke	1	27	1	26
1 „ Turfhize . . .	—	—	1	6
1 „ Sorfhize . . .	—	—	—	—
1 „ Ershi . . .	1	2	1	6
1 „ Jezhmena . . .	—	57	1	—
1 „ Profa . . .	1	2	1	3
1 „ Ajde . . .	1	5	1	12
1 „ Ovfa . . .	—	57	—	40

Zena prefhizhev v Krajnju 18. grudna:
Prefhizhi do 1 zenta 40 funtov, po 4 ½ krajzarje funt.
„ zhes 1 zent 40 funtov po 5 in 5 ½ krajzarjev funt.

Danāfhnimu listu je drugi spisek imēn delēshnikov tēh noviz perdjān.